

Reykjavík, 3. maí 2023
SFS22040100

TILLAGA

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Efni: Viðmið um hámarksfjölda reykvískra grunnskólanemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt starfandi grunnskóla utan Reykjavíkur

Lagt er til að sett verði viðmið um hámarksfjölda nemenda með lögheimili í Reykjavík, hér eftir reykvískra nemenda, sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt starfandi grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2023-2024 til samræmis við eftirfarandi:

Waldorfskólinn Lækjarbotnum; 74 reykvískir nemendur.

Alþjóðaskólinn á Íslandi; 30 reykvískir nemendur.

Barnaskóli Hjallastefnunnar í Garðabæ og Hafnarfirði; 8 reykvískir nemendur.

Grunnskólinn NÚ, Framsýn; 20 reykvískir nemendur.

Ákvörðun um viðmið verði tímabundin og gildi til 1. júlí 2024, fyrir þann tíma verði tekin ákvörðun um framlengingu eða endurskoðun á fyrirkomulaginu. Með samþykkt viðmiða um hámarksfjölda er ekki fallið frá óskilyrtum rétti sveitarfélagsins til að synja einstaka umsóknum foreldra um skólavist í grunnskóla utan lögheimilis sveitarfélags. Gerður er fyrirvari af hálfu Reykjavíkurborgar um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Greinargerð:

I Forsaga málsins

Á 5670. fundi borgarráðs þann 21. júlí 2022 var samþykkt tillaga sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs í minnisblaði, dags. 16. júní 2022, um viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem greitt er framlag vegna til sjálfstætt starfandi grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2022-2023. Í öllum tilvikum var ákvörðun tímabundin til 1. júlí 2023 og fyrir þann tíma skyldi tekin ákvörðun um framlengingu eða endurskoðun á fyrirkomulaginu.

Frá árinu 2016 hafa viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda í sjálfstætt reknum grunnskólum utan Reykjavíkur verið ákveðin árlega.

II Helstu ákvæði laga um grunnskóla og reglugerðar um sjálfstætt rekna grunnskóla

Í 43. gr. a - f laga um grunnskóla nr. 91/2008 er fjallað um sjálfstætt rekna grunnskóla.

Til samræmis við 1. mgr. 43. gr. a í lögum um grunnskóla er kveðið á um að sveitarfélag sem skóli starfar í skuli gera þjónustusamning um rekstur skólans við rekstraraðila. Samningur felur í sér samþykki sveitarfélags fyrir stofnun skólans, staðfestingu á rétti til fjárframlaga skv. 43. gr. b og skuldbindingu sveitarfélags um að hafa eftirlit með starfi hans.

Í ákvæðum laga um grunnskóla nr. 91/2008, með síðari breytingum eða reglugerð nr. 1150/2018 um sjálfstætt rekna grunnskóla er ekki kveðið beint á um réttarstöðuna milli sveitarfélags og sjálfstætt rekens grunnskóla þegar sótt er um innritun í sjálfstætt rekinn grunnskóla fyrir barn sem á lögheimili í öðru sveitarfélagi en skólinn er staðsettur í.

Ekki er gert ráð fyrir að þjónustusamningur sem staðfestur er af Menntamálastofnun sé gerður milli viðkomandi sveitarfélags og viðkomandi grunnskóla og á sveitarfélagið ekki aðkomu að málum sem varða innritun, gjaldtöku eða skólagöngu barnsins, með sama hætti og ef sjálfstætt rekinn grunnskóli er staðsettur í sama sveitarfélagi og viðkomandi á lögheimili í. Á hinn bóginn hafa sveitarfélög almenna heimild í 100. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 til að gera samninga við einkaaðila um framkvæmd þjónustustarfsemi sem þeim er lögum skylt eða heimilt að sinna.

Samkvæmt 1. mgr. 7. gr. reglugerðar um sjálfstætt rekna grunnskóla eiga grunnskólar sem eru reknir af einkaaðila á grundvelli laga um grunnskóla og þjónustusamnings við sveitarfélag, sem hlotið hefur staðfestingu Menntamálastofnunar, rétt á framlagi úr sveitarsjóði til starfsemi sinnar vegna nemenda sem eiga lögheimili í því sveitarfélagi sem skólinn starfar og vegna barna sem ráðstafað hefur verið í fóstur til fósturforeldra, sem eiga lögheimili í sveitarfélaginu. Sama gildir um grunnskóla sem þegar eru starfandi á grundvelli viðurkenningar ráðherra, en sveitarfélagi er þó heimilt í þjónustusamningi að takmarka framlag úr sveitarsjóði við hámarksfjölda nemenda. Þá getur Reykjavíkurborg takmarkað hámarksfjölda nemenda við skólann sem sveitarfélaginu ber að greiða kostnað af, sbr. 7.tl. 43. gr. a laga um grunnskóla, með hliðstæðum hætti og sveitarfélag sem sjálfstætt rekinn grunnskólar starfar í.

Samkvæmt 2. mgr. 7. gr. reglugerðar um sjálfstætt rekna leikskóla gildir í þeim tilvikum þegar barn sækir sjálfstætt rekinn grunnskóla utan lögheimilissveitarfélags skulu lögheimilissveitarfélag og viðtökusveitarfélag gera með sér samning á grundvelli 5. gr. grunnskólalaga áður en barn er innritað í viðkomandi skóla. Viðtökusveitarfélag hefur þá sömu skyldur gagnvart skólavist barnsins og ætti það lögheimili þar. Um framlag úr sveitarsjóði í slíkum tilvikum fer með sama hætti og vegna annarra barna sem sækja skóla sem reknir eru af sveitarfélögum utan lögheimilissveitarfélags.

Þá verður að gera ráð fyrir að sveitarfélagi sé heimilt á grundvelli framangreinds lagaákvæðis í grunnskólalögum og stjórnarskrárvarins réttar sveitarfélaga til sjálfstjórnar samkvæmt 78. gr. stjórnarskrár lýðveldisins Íslands, sbr. lög nr. 33/1944, að takmarka fjárframlög sín til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan sveitarfélagsins en

tekjustofnar sveitarfélaga skulu ákveðin með lögum, svo og réttur þeirra til að ákveða hvort og hvernig þeir eru nýttir, sbr. einnig 1. gr. og 2. mgr. 8. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.

Við það er miðað að sama framlag verði greitt til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur og gilda skv. 8. gr. reglugerðar nr. 1150/2018 um sjálfstætt rekna grunnskóla. Í 1. mgr. 8. gr. kemur fram að framlagið skuli nema að lágmarki 75% af vegnu meðaltali heildarrekstrarkostnaðar allra grunnskóla sem reknir eru af sveitarfélögum í landinu á hvern nemanda samkvæmt árlegum útreikningi Hagstofu Íslands. Gildir þetta hlutfall fyrir skóla með allt að 200 nemendur, en framlagið skal vera að lágmarki 70% fyrir hvern nemanda umfram þann fjölda.

III Sjálfstætt starfandi grunnskólar á höfuðborgarsvæðinu

Waldorfskólinn Lækjarbotnum

Skólaárið 2022-2023 stunda 56 reykvískur nemandi nám í skólanum en viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt var að greiða framlag vegna skólaárið 2022-2023 var 74.

Með bréfi Waldorfskólans Lækjarbotnum, dags. 18. apríl 2023, kemur fram að skólinn samþykki framlag fyrir að hámarki 74 reykvíska nemendur á skólaárinu 2023-2024.

Lagt er til að viðmið um hámarkfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaársins 2023- 2024 verði óbreytt eða 74 nemendur.

Alþjóðaskólinn á Íslandi

Skólaárið 2023-2024 stunda 19 reykvískir nemendur nám í skólanum en viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt var að greiða framlag vegna skólaárið 2023-2024 var 30 nemendur.

Í tölvuskeyti Alþjóðaskólans á Íslandi, dags. 18. apríl 2023, kemur fram að samþykkt sé að heimilað verði að greiða framlag með að hámarki 30 nemendum frá Reykjavík skólaárið 2023-2024. Gert væri ráð fyrir um 20-30 nemendum frá Reykjavík skólaárið 2023-2024.

Lagt er til að viðmið um hámarkfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2023 – 2024 verði óbreytt eða 30 nemendur.

Barnaskóli Hjallastefnunnar í Garðabæ/Hafnarfirði

Skólaárið 2022-2023 stundar 3 reykvískir nemendur nám við Barnaskóla Hjallastefnunnar í Garðabæ. Núverandi viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna er 8.

Í tölvuskeyti Hjallastefnunnar, dags. 19. apríl 2023, kemur fram að nú séu skráðir fimm nemendur í Barnaskólann í Garðabæ og tvö pláss séu frátekin fyrir Barnaskólann í Hafnarfirði. Hjallastefnan gerði ekki athugasemd við erindið og báðir skólar meðvitaðir um úthlutun Reykjavíkurborgar fyrir næsta skólaár.

Lagt er til að viðmið um hámarkfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2023 - 2024 verði óbreytt eða 8 nemendur.

Grunnskólinn NÚ, Framsýn

Skólaárið 2022-2023 stunda 13 reykvískir nemendur nám í Grunnskólanum NÚ, Framsýn. Núverandi viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2022-2023 eru 20 nemendur.

Með tölvuskeyti Nú, dags. 17. apríl 2023, er upplýst um að í dag séu 9 reykvískir nemendur frá Reykjavík á 8. og 9. bekkjar aldrinum sem að öllum líkindum muni halda áfram námi í NÚ nk. skólavetur. Út frá reynslu fyrri ára þá mætti áætla að í kringum 15 reykvískir nemendur verði í NÚ nk. vetur.

Lagt er til að viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2023 - 2024 verði óbreytt eða 20 nemendur.

IV Fyrirvarar og gildistími

Tekið er fram að með samþykkt viðmiða um hámarksfjölda er ekki fallið frá óskilyrtum rétti sveitarfélagsins til að synja einstaka umsóknum foreldra um skólavist í grunnskóla utan lögheimilis sveitarfélagsins. Gerður er fyrirvari af hálfu Reykjavíkurborgar um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Í öllum tilvikum er lagt til að ákvörðun um viðmið verði tímabundin vegna skólaársins 2023-2024.

V Upplýsingar um fjárhagslega áhrif

Áætlaður árlegur rekstrarkostnaður á hvern nemanda í grunnskólum, sem reknir eru af sveitarfélögum, var kr. 2.478.609,- í mars 2023. Miðað við að greitt sé 75% af þeirri fjárhæð er árlegur rekstrarkostnaður á hvern nemanda kr. 1.858.957,- (dreifist á 9 mánuði, sept-maí). Gildir hlutfallið fyrir skóla með allt að 200 nemendur, en framlagið skal vera að lágmarki 70% fyrir hvern nemanda umfram þann fjölda. eða kr. 1.735.026,-

M.v. fyrirbyggjandi upplýsingar er erfitt að tilgreina væntan fastan kostnað Reykjavíkurborgar pr. nemanda. Hann er mismunandi eftir skólum. Sá kostnaður fellur ekki niður ef laus pláss eru til staðar í grunnskólum Reykjavíkur. Breytilegur kostnaður ræðst af því úr hvaða skólahverfi væntanlegur nemi í sjálfstætt starfandi skóla kemur.

Fjárhagsáætlun skóla- og frístundasviðs vegna framlaga til sjálfstætt starfandi grunnskóla miðast við nemendafjölda þeirra að hausti á rekstrarári á undan þ.e. október 2022 vegna fjárhagsáætlunar 2023. Skóla- og frístundasvið fær breyttar fjárheimildir í samræmi við fjölgun/fækkun og verðlagsbreytingar framlags á fjárhagsárinu.

IV Afgreiðsla málsins

Með vísan til framanritaðs er lagt til að samþykkt verði að setja framangreind viðmið um leyfilegan hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2023-2024, með fyrirvara varðandi afgreiðslu einstakra umsókna og um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Vegna óvissu um kostnaðaráhrif er nauðsynlegt að gera ráð fyrir að fjármagna þurfi að fullu þá fjölgun sem verður í sjálfstætt reknum grunnskólum utan Reykjavíkur verði tillagan samþykkt.